

Decyzja

Warszawa, dnia 19 marca 2003 r.

GI-DEC-DS-48/03

(dotyczy przetwarzania przez Wojewodę danych osobowych Skarżącego w toku postępowania dotyczącego wydania zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony)

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1, art. 32 ust. 2 w zw. z art. 23 ust 1 pkt. 2, art. 26 ust. 1 pkt 3 oraz art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie przetwarzania przez Wojewodę danych osobowych Pana X,

odmawiam uwzględnienia wniosku

Uzasadnienie

Do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych (zwanego dalej Generalnym Inspektorem) wpłynęło pismo Wojewody, z dnia 6 stycznia 2003 r. (znak pisma: WSO.II.5141/8060/2002/11), w którym w trybie określonym w art. 32 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (tj. Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926), zwanej dalej również ustawą, przekazał Generalnemu Inspektorowi wniosek Pana X (zwanego dalej również Skarżącym), dotyczący zaprzestania przetwarzania danych osobowych Skarżącego przez Wojewodę oraz usunięcia dotyczących go danych osobowych ze względu na treść art. 27 ust. 1 oraz art. 27 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych. We wniosku skierowanym do Wojewody Skarżący podważał legalność pozyskiwania dotyczących go danych osobowych jak również adekwatność danych osobowych zgromadzonych w toku postępowania w przedmiocie wydania zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony. W toku postępowania wyjaśniającego Skarżący wskazał, iż Wojewoda otrzymał „*bez jakiejkolwiek podstawy prawnej, »negatywną opinię« urzędnika*

Urzędu do Spraw Repatriacji i Cudzoziemców (...) Pana Y". Skarżący stwierdził również, iż „Pan Y nadesłał teksty Uzasadnień decyzji wydanych przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji i Radę do Spraw Uchodźców nie mające nic wspólnego z ww. sprawą” ujawniając tym samym dane w nich zawarte. Jednocześnie Skarżący podkreślił, iż dokumentów tych „jako »dowodów« na moją [Skarżącego] niekorzyść – zgodnie z art. 27 ust. 1 Ustawy o ochronie danych osobowych – w sprawie o wydanie karty czasowego pobytu wykorzystywać nie wolno”. W toku postępowania Skarżący podniósł również, że wydanie przez Wojewodę decyzji nakazującej mu opuszczenie terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia 10 lutego 2003 r. było wynikiem naruszenia przepisu art. 27 ustawy o ochronie danych osobowych wyraźnie zabraniającego „przetwarzania danych osobowych ujawniających poglądy polityczne, przekonania filozoficzne, dane o stanie zdrowia a także inne orzeczenia wydane w postępowaniu administracyjnym”. Skarżący wskazał również, że Zastępca Dyrektora Wydziału Spraw Obywatelskich i Migracji zwróciła się pismem z dnia 16 października 2002 r. (znak pisma: WSO.II.5141/8060/2002/11) „do Dyrektora Departamentu Postępowań Uchodźczych i Azylowych o wydanie opinii w mojej [Skarżącego] sprawie. Jednak żadnej opinii uzasadnionej i wydanej zgodnie z prawem nie było”. W odpowiedzi z dnia 23 października 2002 r. (znak pisma: Dp-989/2002) na powyższe pismo, Dyrektor Departamentu Postępowań Uchodźczych i Azylowych „podkreślił »że według mojej własnej [Dyrektora] oceny nie zachodzą okoliczności z art. 53 ustawy o cudzoziemcach«”. Skarżący podniósł również, iż złamany został art. 53 ustawy o cudzoziemcach „a także »dobra osoby, której dane dotyczą«”.

W toku postępowania przeprowadzonego w niniejszej sprawie, Generalny Inspektor ustalił, co następuje:

Skarżący złożył w Wydziale Spraw Obywatelskich i Migracji wniosek o udzielenie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, powołując się na przepis art. 17 ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 127, poz. 1400 z późn. zm.), jako jedną z przyczyn ubiegania się o przedmiotowe zezwolenie.

Ze względu na powołanie się przez Skarżącego na przesłankę określoną w ww. przepisie, jako jedną z podstaw ubiegania się o zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony Wojewoda uznał za konieczne uzyskanie informacji o kraju pochodzenia imigranta od Dyrektora Departamentu Postępowań Uchodźczych i Azylowych Urzędu ds. Repatriacji

i Cudzoziemców. Materiał dowodowy został zgromadzony przez Wojewodę wyłącznie w celu wydania decyzji administracyjnej.

Z ustnych wyjaśnień złożonych do protokołu dnia 31 stycznia 2003 r. w obecności pełnomocnika strony, Pana Z, wynika, że Skarżący dnia 6 stycznia 2003 r. decyzją Wojewody otrzymał nakaz opuszczenia terytorium Rzeczypospolitej Polskiej do dnia 10 lutego 2003 r. Jednocześnie decyzją tą odmówiono mu wydania karty czasowego pobytu.

Skarżący wskazał również, że w roku 2002 Prokurator Rejonowy na jego wniosek interweniował w tok postępowania administracyjnego o wydanie karty czasowego pobytu uznając, iż korespondencja prowadzona była przez Wojewodę z ambasadą Federacji Rosyjskiej z naruszeniem przepisu art. 66 ustawy o cudzoziemcach (sygn. akt: 5 Ds.3153/02/III) przez co wypełnione zostały znamiona czynu zabronionego określonego w art. 51 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych.

Po zapoznaniu się z całością materiału zgromadzonego w sprawie, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie brak jest podstaw prawnych do uwzględnienia wniosku Skarżącego. Ustawa o ochronie danych osobowych, z chwilą wejścia w życie, tj. od 30 kwietnia 1998 r., ustanowiła bowiem szereg zasad regulujących posługiwanie się danymi osobowymi w polskim porządku prawnym. Do przetwarzania danych osobowych znajdują zastosowanie, m.in. zasada legalności (art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy), adekwatności i merytorycznej poprawności danych (art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy) oraz celowości przetwarzania danych (art. 26 ust. 1 pkt 2 ustawy). Ustawa o ochronie danych osobowych określiła także prawa osób fizycznych, których dane osobowe są lub mogą być przetwarzane w zbiorach danych. Oczywiście jest, że realizacja uprawnień przyznanych przez ustawodawcę osobie, której dane dotyczą jest zdeterminowana prawidłowym wykonaniem obowiązków spoczywających na administratorze danych.

Odnosząc się do zarzutu braku legitymacji prawnej do przetwarzania dotyczących Skarżącego danych osobowych wskazać należy, że powyższe twierdzenie nie znajduje podstaw w przepisach prawa. Przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne, jeżeli odbywa się na podstawie art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych, tj. na podstawie przepisów prawa, a w odniesieniu do przetwarzania danych osobowych szczególnie chronionych (np. danych o stanie zdrowia) jeżeli spełniona zostanie co najmniej jedna z przesłanek określonych w art. 27 ust. 2 przedmiotowej ustawy, z tym, że przesłanka zgody,

wynikająca z art. 27 ust. 2 pkt 1 ustawy o ochronie danych osobowych, jest jednym, ale nie jedynym z określonych w przedmiotowej ustawie warunków gwarantujących legalność przetwarzania danych osobowych. Zgoda na przetwarzanie takich danych osobowych nie jest zatem konieczna – a w konsekwencji brak zgody na przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalny – o ile spełniona zostaje w procesie przetwarzania inna z przesłanek wymienionych w art. 27 ust. 2 ustawy.

W przedmiotowym przypadku przetwarzanie danych osobowych Skarżącego znajduje podstawę w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy, gdyż dane Skarżącego przetwarzane są na podstawie przepisów ustawy z dnia 25 czerwca 1997 r. o cudzoziemcach (tj. Dz. U. z 2001 r. Nr 127, poz. 1400 z późn. zm.), rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad, trybu postępowania oraz wzorów dokumentów w sprawach cudzoziemców (Dz. U. Nr 68, poz. 716 z późn. zm.), zwanego dalej rozporządzeniem, oraz przepisów ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2000 r. Nr 98, poz. 1071 z późn. zm.), zwanej dalej Kpa.

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach, zezwolenie na zamieszkanie na czas oznaczony można (...) udzielić na wniosek cudzoziemca, jeżeli wykaze on, że zachodzą okoliczności uzasadniające jego zamieszkiwanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej przez okres dłuższy niż 6 miesięcy; katalog przedmiotowych okoliczności zawarty został w ustępie 2 niniejszego artykułu. Jednocześnie art. 22 ust. 1 ustawy stanowi, iż cudzoziemcowi odmawia się udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, jeżeli nie spełnia wymagań określonych w art. 17 albo zachodzi którakolwiek z okoliczności wymienionych w art. 13 ust. 1, chyba że chodzi o zezwolenie, o którym mowa w art. 17 ust. 2 pkt 7, tj. ze względu na konieczność przebywania na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w związku z okolicznością, o której mowa w art. 53, lub niemożnością wykonania decyzji o wydaleniu z przyczyn niezależnych od organu lub cudzoziemca. Art. 13 ust. 1 w zw. z art. 22 ust. 1 ustawy o cudzoziemcach stanowi m.in., iż cudzoziemcowi odmawia się udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony, jeżeli został skazany prawomocnym wyrokiem w Rzeczypospolitej Polskiej za przestępstwo umyślne na karę co najmniej 3 lat pozbawienia wolności lub za granicą za przestępstwo stanowiące zbrodnię wspólną również w rozumieniu prawa polskiego (art. 13 ust. 1 pkt 2 przedmiotowej ustawy) oraz, gdy jego pobyt zagroziłby zdrowiu publicznemu (art. 13 ust. 1 pkt 8 niniejszej ustawy). Uzyskanie powyższych informacji od organów uprawnionych do wydawania decyzji w sprawach określonych w ustawie o cudzoziemcach oraz innych organów jest dopuszczalne na podstawie § 5 rozporządzenia.

Uznać jednocześnie należy, iż spełniony został warunek stworzenia pełnych gwarancji ochrony danych osobowych, o którym mowa w art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy o ochronie danych osobowych. Zgodnie bowiem z art. 73 § 1 Kpa, postępowanie administracyjne jest jawne jedynie dla stron postępowania – w tym przypadku jedynie dla Skarżącego. Nie istnieje zatem możliwość udostępnienia danych osobowych Skarżącego innym podmiotom, chyba że obowiązek udostępnienia dowodów zebranych w toku postępowania wynikać będzie z odrębnych przepisów prawa np. odpowiednich postanowień ustawy o cudzoziemcach.

Nie sposób również uznać za uzasadnione twierdzenia Skarżącego, zgodnie z którym Wojewoda pozyskał dane osobowe Skarżącego w zakresie nieadekwatnym do celu gromadzenia danych. Jak wynika bowiem z ww. przepisów ustawy o cudzoziemcach, w toku prowadzonego postępowania organ administracji musi podejmować określone w przepisach czynności, mające na celu ustalenie okoliczności, od których uzależnione jest wydanie decyzji w przedmiocie udzielenia zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony. Jeżeli prawo uzależnia wydanie decyzji od ustalenia m.in. informacji o ostatecznych wyrokach karnych zapadłych w stosunku do osoby wnioskodawcy, danych dotyczących stanu jego zdrowia oraz sprawdzenia, czy stosunki społeczne występujące w kraju pochodzenia wnioskodawcy uzasadniają ubieganie się o przedmiotowe zezwolenie na podstawie art. 17 ust. 2 pkt 7 ustawy o cudzoziemcach, to organ administracji jest nie tylko upoważniony, ale i zobowiązany do zbierania informacji, o których mowa w ww. przepisach, aby stwierdzić, czy dana osoba spełnia ustawowe wymogi uprawniające ją do uzyskania zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony. Zbierając dane osobowe, organ administracji działa zatem na podstawie przepisów prawa. Osoba składająca wniosek do organu administracji może uzyskać stosowne zezwolenie w przypadku braku istnienia przesłanek negatywnych, takich jak np. prawomocny wyrok skazujący. Okoliczności te muszą zostać udowodnione na zasadach określonych w przepisach Kpa.

W toku przedmiotowego postępowania Wojewoda miał, zatem prawo, zgodnie z obowiązującymi przepisami, pozyskać dane osobowe Skarżącego w celu wydania stosownego rozstrzygnięcia.

Z tych względów brak jest podstawy dla uwzględnienia wniosku Skarżącego zaprzestania przetwarzania przez Wojewodę dotyczących go danych osobowych.

Jednocześnie, w związku z brakiem – jak wyżej uzasadniono – podstawy prawnej dla uznania za niezgodne z ustawą o ochronie danych osobowych, kwestionowanych przez Skarżącego działań Wojewody stwierdzić należy, iż brak jest podstaw dla podjęcia w stosunku do Wojewody czynności przewidzianych w art. 18 ustawy o ochronie danych osobowych.

Niezależnie od powyższego wskazać należy, iż zgodnie ze stanowiskiem Naczelnego Sądu Administracyjnego wyrażonym w wyroku z dnia 2 marca 2001 r. (sygn. akt II SA 401/00) „(...) Generalny Inspektor (...) nie jest organem kontrolującym ani nadzorującym prawidłowość stosowania prawa materialnego i procesowego w sprawach należących do właściwości innych organów, służb czy sądów, których orzeczenia podlegają ocenom w toku instancji czy w inny sposób określony odpowiednimi procedurami”. W szczególności uznać należy, że Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych nie jest uprawniony do ingerowania w tok postępowania administracyjnego prowadzonego przez Wojewodę ani dokonywania oceny czy zostały złamane przepisy ustawy o cudzoziemcach.

W tym stanie prawnym i faktycznym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Stronie, na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych przysługuje, w terminie 14 dni od daty doręczenia niniejszej decyzji, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: Biuro Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych, ul. Stawki 2, 00-193 Warszawa).